

Κάρολος Ντίκενς
Χριστουγεννιάτικη
ιστορία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΙΚΕΝΣ	4
1. Το Φάντασμα του Μάρλεϊ	5
2. Το Χριστουγεννιάτικο πνεύμα από το παρελθόν.....	8
3. Το Χριστουγεννιάτικο πνεύμα από το παρόν.....	12
4. Το Χριστουγεννιάτικο πνεύμα από το μέλλον.....	15
5. Τα Ευτυχισμένα Χριστούγεννα.....	19

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ Κ.ΝΤΙΚΕΝΣ

Ο Κάρολος Ντίκενς ορθότερα Τσαρλς Ντίκενς (7 Φεβρουαρίου 1812 - 9 Ιουνίου 1870) υπήρξε ένας από τους πιο διάσημους Άγγλους μυθιστοριογράφους. Θεωρείται ένας από τους καλύτερους συγγραφείς της Βικτωριανής Εποχής (19ος αιώνας). Η δημοτικότητά του ποτέ δεν μειώθηκε στη διάρκεια της ζωής του και σήμερα ακόμη η εκτίμηση για το έργο του είναι πολύ υψηλή.

Πολλά από τα μυθιστορήματά του, με το έντονο ενδιαφέρον που παρουσίαζαν για την κοινωνική μεταρρύθμιση, εμφανίστηκαν αρχικά στα περιοδικά σε συνέχειες, κάτι που εκείνη την εποχή ήταν πολύ διαδεδομένο. Σε αντίθεση με άλλους συγγραφείς, οι οποίοι ολοκλήρωναν τα μυθιστορήματά τους πριν τα εκδώσουν σε συνέχειες, ο Κάρολος Ντίκενς έγραφε το μυθιστόρημά του και το εξέδιδε συγχρόνως σε συνέχειες. Η πρακτική αυτή προσέδωσε στις ιστορίες του ένα συγκεκριμένο ρυθμό, ο οποίος τονιζόταν από δραματικές στιγμές με αποτέλεσμα το κοινό να περιμένει με ανυπομονησία τη συνέχεια του μυθιστορήματος. Η συνεχής δημοτικότητα των μυθιστορημάτων και των μικρών ιστοριών του είναι τέτοια που δε σταμάτησαν ποτέ να εκδίδονται.

Η δουλειά του έχει επαινεθεί για την καλλιέργεια της πεζογραφίας και τις μοναδικές μορφές που δημιούργησε από συγγραφείς όπως ο Τζορτζ Γκίσινγκ, ο Λέων Τολστόι και ο G. K. Chesterton, αν και άλλοι, όπως ο Χένρι Τζέιμς και η Βιρτζίνια Γουλφ, την επέκριναν για τη συναισθηματικότητα και την αληθοφάνειά της.

1. ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΟΥ ΜΑΡΛΕΪ

“Παραμονή Χριστουγέννων. Σκυμμένος πάνω απ το γραφείο του, ο Εμπενέζερ Σκρούτζ δούλευε ασταμάτητα. Το δωμάτιο ήταν μάλλον κρύο, γιατί τα λιγοστά κάρβουνα στη σόμπα δεν ζέσταιναν αρκετά. Όχι όχι έλειπαν του Σκρούτζ τα χρήματα για ν αγοράσει περισσότερα κάρβουνα. Αλλά ο Εμπενέζερ Σκρούτζ ήταν ένας φοβερός τσιγκούνης! Στο διπλανό δωμάτιο, χωρίς θερμάστρα, εργαζόταν ο Μπόμπ Κράτσιτ, ο κλητήρας του, πού έτρεμε ολόκληρος από την παγωνιά. Ξαφνικά η πόρτα άνοιξε κι ένας χαμογελαστός άντρας μπήκε στο γραφείο.

«Θείε, Καλά Χριστούγεννα!».

«Κακά, ψυχρά κι ανάποδα...» γκρίνιαξε ο Σκρούτζ.

«Θείε μου, μή μουτρώνεις. Ήρθα να σε καλέσω για το μεσημέρι», είπε ο Φρέντ, ο ανιψιός του.

Αλλά ο Σκρούτζ αρνήθηκε την πρόσκληση. Ποτέ του δεν γιόρταζε τα Χριστούγεννα. Τα θεωρούσε χάσιμο χρόνου. Όμως η απάντηση του Σκρούτζ δε χάλασε το κέφι του Φρέντ. Έφυγε χαμογελαστός, αφού προηγουμένως αντάλλαξε ευχές με τον Μπόμπ Κράτσιτ. Λίγα λεπτά αργότερα χτύπησαν την πόρτα. Ο υπάλληλος έτρεξε να ανοίξει. Παρουσιάστηκαν δυο κύριοι.

«Εδώ είναι η εταιρεία Σκρούτζ και Μάρλεϊ;» ρώτησε ο πρώτος.

«Ο συνέταιρός μου, ο Μάρλεϊ, πέθανε σαν απόψε πριν από εφτά χρόνια», του απάντησε ψυχρά ο Σκρούτζ.

«Τα συλλυπητήρια μου», είπε ο δεύτερος.

«Εμείς κάνουμε έρανο για τους φτωχούς. Αύριο, πού ξημερώνει μέρα χαράς, υπάρχουν, δυστυχώς, άνθρωποι πού υποφέρουν από το κρύο και την πείνα. Μπορούμε να έχουμε τη συνδρομή σας;».

Ο γέρο-σπαγκοραμμένος δεν είχε σκοπό να ξοδέψει ούτε μία πένα για να βοηθήσει τους συνανθρώπους του και απάντησε αρνητικά στους δυο επισκέπτες. Εκείνοι έφυγαν απογοητευμένοι, χωρίς να τον πιέσουν

περισσότερο. Νύχτωσε. Ήρθε η ώρα να κλείσει το γραφείο. Ο Σκρούτζ φόρεσε το παλτό και το καπέλο του και πήρε στο χέρι το μπαστούνι του. Με τη σειρά του, ο Μπόμπ Κράτσιτ ετοιμάστηκε κι αυτός να φύγει.

«Υποθέτω ότι δεν θέλεις να δουλέψεις αύριο», του είπε ο Σκρούτζ με δυσφορία. Ο Μπόμπ κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

«Α-α-αν δε σάς πειράζει, κύ-κύ-κύριε Σκρούτζ», τραύλιζε ο καημένος ο Μπόμπ.

«Δε μου αρέσει να σε πληρώνω όταν δεν εργάζεσαι», τον διέκοψε ο Σκρούτζ. «Πάντως, μεθαύριο θα πιάσεις από νωρίς δουλειά!».

Ο Μπόμπ τον ευχαρίστησε κι έτρεξε έξω να βρεί κάτι παιδάκια πού διασκεδάζαν κάνοντας τσουλήθρα στον παγωμένο δρόμο. Αδιαφορώντας για τη γιορταστική ατμόσφαιρα, ο Σκρούτζ έφαγε, όπως συνήθως, μόνος του σε μια γειτονική ταβέρνα. Έπειτα, τράβηξε για το σπίτι του. Το κτίριο όπου έμενε βρισκόταν στην άκρη ενός στενού και σκοτεινού δρόμου. Το παλιό και φθαρμένο διαμέρισμα ανήκε κάποτε στο συνétaίρό του, τον Τζάκ Μάρλεϊ. Ο Σκρούτζ έβγαλε το κλειδί για να ξεκλειδώσει την εξώπορτα. Το ρόπτρο, αν και μεγάλο, δεν είχε τίποτα το ιδιαίτερα όμορφο πάνω του. Κι όμως, εκείνη τη βραδιά έμοιαζε λουσμένο σ ένα απόκοσμο φώς. Ο Σκρούτζ, παραξενεμένος, έσκυψε να εξετάσει καλύτερα... και τότε αντίκρισε το πρόσωπο του Μάρλεϊ να τον κοιτάζει!.. Την επόμενη στιγμή όμως ξανάγινε ένα κοινότατο ρόπτρο. Ταραγμένος ο Σκρούτζ μπήκε στο διαμέρισμα, μαντάλωσε την πόρτα πίσω του και προχώρησε στη σάλα. Στη συνέχεια, έβγαλε το παλτό του, φόρεσε τις παντόφλες του και κάθισε μπροστά στο τζάκι. Πάνω στη σχάρα τρεμόσβηναν λίγες αδύναμες φλόγες. Ξαφνικά, απ τη μεριά της αποθήκης άκουσε να σέρνονται βαριές αλυσίδες. Μέσα από την κλειστή πόρτα γλίστρησε μία παράξενη σκιά και, αιωρούμενη, ήρθε και στάθηκε στη μέση του δωματίου. Τούτη τη φορά δεν υπήρχε καμιά αμφιβολία. Ήταν το φάντασμα του παλιού

συνεταίρου του Σκρούτζ, πού είχε πεθάνει ακριβώς πριν εφτά χρόνια. Ο γέρος δεν μπορούσε να πιστέψει στα μάτια του.

«Ποιός είσαι;» ψιθύρισε.

«Ποιός ήμουν!» τον διόρθωσε το φάντασμα. «Ήμουν ο Τζάκ Μάρλεϊ, ο συνέταιρός σου. Δε με θυμάσαι;».

Το φάντασμα του Μάρλεϊ κάθισε στην αγαπημένη του πολυθρόνα. Ο Σκρούτζ, πού κόντευε να λιποθυμήσει από το φόβο του, τον ρώτησε ικετευτικά: «Τζάκ, πες μου, τί θέλεις;».

«Βλέπεις αυτές τις αλυσίδες;» τον ρώτησε το φάντασμα. «Κάθε κρίκος τους αντιπροσωπεύει και μία άσχημη κουβέντα της ζωής μου. Όσο για τα βαριά χρηματοκιβώτια πού σέρνω; Είναι τα πλούτη πού συγκέντρωσα και δεν τα χρησιμοποίησα σωστά. Όλα αυτά θέλω να τα σκεφτείς σοβαρά και να δεις και τη δική σου ζωή αλλιώς, Σκρούτζ!».

Το φάντασμα σώπασε για λίγο κι ύστερα συνέχισε: «Ήρθα να σε προειδοποιήσω. Έχεις ακόμη μια ευκαιρία να γλιτώσεις από τη δική μου μοίρα, θα έρθουν τρία πνεύματα. Το πρώτο θα σε επισκεφθεί απόψε, στη μία μετά τα μεσάνυχτα. Το δεύτερο αύριο, την ίδια ώρα. Και το τρίτο μεθαύριο, μόλις χτυπήσει το ρολόι δώδεκα. Αυτή είναι η τελευταία σου ελπίδα!..».

Και με τα λόγια αυτά ο Μάρλεϊ ξαναέφυγε για να συναντήσει τα άλλα φαντάσματα πού περιπλανιούνται ασταμάτητα στις ομίχλες της αιωνιότητας. Εξαντλημένος ο Σκρούτζ, έπεσε χωρίς να γδυθεί στο κρεβάτι του κι αποκοιμήθηκε αμέσως.

2.ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Ήταν ακόμη σκοτάδι όταν ξύπνησε ο Σκρούτζ. Νόμιζε πώς το ρολόι είχε σταματήσει, θυμόταν ότι έπεσε να κοιμηθεί μετά τις δύο. Το ρολόι χτύπησε μία ακριβώς. Αμέσως, μια λάμψη δυνατή πλημμύρισε την κρεβατοκάμαρα. Ο Σκρούτζ ανασηκώθηκε και τότε είδε εμπρός του μια περίεργη οπτασία. Είχε το ανάστημα, το πρόσωπο, τα χέρια ενός μικρού παιδιού, αλλά τα μαλλιά της ήταν ολόλευκα όπως ενός γέρου. Από τον ώμο, πάνω από το λευκό, κοντό χιτώνιό της, κρεμόταν μια γιρλάντα λιόπρινο, σύμβολο του χειμώνα.

«Μή φοβάσαι», του είπε η οπτασία. «Είμαι το Χριστουγεννιάτικο Πνεύμα του Παρελθόντος κι ήρθα να σε βοηθήσω».

Πήρε τον Σκρούτζ από το χέρι και τον οδήγησε στο παράθυρο. Ο Σκρούτζ φοβήθηκε μήπως πέσει, αλλά το Πνεύμα τον ενθάρρυνε να πετάξει μαζί του πάνω από στέγες και αγρούς. Κι ήταν πρωί όταν έφτασαν σε μία μικρή επαρχιακή πόλη.

«Μα, εδώ πέρασα τα παιδικά μου χρόνια», μουρμούρισε κατάπληκτος ο Σκρούτζ.

«Έ, τότε, θα ξέρεις το δρόμο για να έρθεις εδώ», τον ρώτησε το Πνεύμα.

«Θα μπορούσα να τον βρω με κλειστά μάτια», απάντησε εκείνος.

«Κι όμως, δείχνεις σαν να έχεις ξεχάσει ακόμη και την ύπαρξη αυτού του τόπου», παρατήρησε αυστηρά το Πνεύμα.

Ύστερα βάδισαν πάνω στο χιονισμένο δρόμο συναντώντας φυσιογνωμίες γνωστές. Αγρότες με τις άμαξες, παιδιά με τα αλογάκια τους. Ο Σκρούτζ τους θυμόταν όλους. Τους φώναζε μάλιστα με τα ονόματά τους. Αλλά κανείς δεν του απάντησε!

«Είναι μόνο σκιές», του εξήγησε το Πνεύμα, «δεν μάς βλέπουν».

Ο Σκρούτζ χάρηκε πολύ πού ξαναείδε φίλους και γνωστούς από τα νιάτα του. Και τούτη η χαρά ήταν πρωτόγνωρη γι αυτόν. Σε λίγο, οι δυο ταξιδιώτες έφτασαν σ ένα χωριουδάκι. Μπήκαν σ ένα μεγάλο κτίριο χτισμένο από τούβλα. Στο εσωτερικό αντίκρισαν σειρές θρανία. Ήταν σχολείο με οικότροφους μαθητές, πού σπούδαζαν μακριά από τις οικογένειές τους. Σε κάποιο θρανίο, ένα μοναχικό αγόρι, καθόταν και διάβαζε. Κατά τρόπο μαγικό, οι ήρωες του βιβλίου πρόβαλαν εμπρός στο παιδί - ο

Αλή Μπαμπά με την ανατολίτικη φορεσιά του, ο Ροβινσών Κρούσος με τον παπαγάλο του στον ώμο, κι άλλοι πολλοί. Στην αρχή ο Σκρούτζ ενθουσιάστηκε βλέποντας τους ήρωες των σχολικών του χρόνων. Έπειτα, όμως, κατάλαβε. Το μοναχικό αγόρι, με μοναδική παρέα τα βιβλία, ήταν ο εαυτός του. Κάθισε, τότε, σ ένα θρανίο και έκλαψε πικρά.

«Πάμε τώρα να επισκεφτούμε κάποια άλλα Χριστούγεννα», του πρότεινε το Πνεύμα.

Καθώς μιλούσε, παρατήρησε ότι το παιδί μεγάλωσε κι έγινε έφηβος. Ο Σκρούτζ ήξερε πολύ καλά ότι ο νεαρός ήταν πάλι μόνος. Οι άλλοι μαθητές θα επέστρεφαν στα σπίτια τους για τις διακοπές. Ξαφνικά, η πόρτα άνοιξε. Μια νέα και όμορφη κοπέλα μπήκε τρέχοντας στην αίθουσα. Ήρθε και τον αγκάλιασε.

«Αδελφούλη μου», του φώναξε. «Ήρθα να σε πάρω. Θα πάμε στο σπίτι να γιορτάσουμε τα Χριστούγεννα!».

«Στο σπίτι, Φάντ;» ρώτησε ο νεαρός Σκρούτζ.

«Ναι, ζήτησα από τον πατέρα να σ αφήσει να ξαναγυρίσεις για πάντα στο σπίτι. Συμφώνησε. Δε θα ξαναπάς εσωτερικός στο σχολείο!», του ξαναφώναξε χαρούμενη.

«Είναι πολύ γλυκιά με χρυσή, με χρυσή καρδιά», σχολίασε το Πνεύμα.

«Νομίζω ότι πέθανε νέα, πάνω στη γέννα!».

«Ναι...» απάντησε σκεφτικός ο Σκρούτζ.

Βγήκαν από το σχολείο και περιπλανήθηκαν στους δρόμους. Οι βιτρίνες των καταστημάτων ήταν στολισμένες για τα Χριστούγεννα. Το Πνεύμα στάθηκε εμπρός σ ένα κατάστημα και ρώτησε τον Σκρούτζ αν το αναγνωρίζει. Εκείνος κούνησε το κεφάλι και είπε: «Εδώ πρωτοεργάστηκα σαν μαθητευόμενος!». Μπήκαν μέσα. Ένας ηλικιωμένος κύριος καθόταν στο γραφείο. «Αυτός είναι ο γερό-Φέζιβικ!.. Ο γερό-Φέζιβικ αναστημένος!..» φώναξε μ ενθουσιασμό ο Σκρούτζ. Εκείνη τη στιγμή, ο νεαρός Σκρούτζ κι ένας άλλος μαθητευόμενος μπήκαν στην αίθουσα. «Μαζέψτε τα όλα», τους είπε ο Φέζιβικ, «να ετοιμάσουμε τη γιορτή!». Οι μαθητευόμενοι δεν περίμεναν να το ακούσουν δεύτερη φορά. Πριν προλάβει ο γέρο-Σκρούτζ ν ανοιγοκλείσει τα μάτια, όλα ήταν καθαρά και τακτοποιημένα. Σε λίγο άρχισαν να καταφθάνουν οι καλεσμένοι. Η γιορτή είχε οργανωθεί για όλους τους υπαλλήλους του Φέζιβικ. Σύντομα η μουσική και ο χορός άναψαν το κέφι για τα καλά. Προσφέρθηκαν γλυκίσματα και ποτά. Ήταν πια αργά όταν ξεκίνησαν να φύγουν οι καλεσμένοι. Ο κύριος και η κυρία Φέζιβικ έσφιξαν τα χέρια όλων και τους ευχήθηκαν «Καλά Χριστούγεννα!». Έσφιξαν τα χέρια ακόμη και των νεαρών μαθητευομένων πριν πάνε στα κρεβάτια τους στο πίσω μέρος του καταστήματος. Ο γέρο-Σκρούτζ έδειχνε ξετρελαμένος καθώς παρακολουθούσε αυτή τη σκηνή. Ένιωθε τόση χαρά, λες και συμμετείχε πραγματικά στη γιορτή. Αργά τη νύχτα το Πνεύμα και ο Σκρούτζ άκουσαν τους μαθητευομένους να κουβεντιάζουν ξαπλωμένοι στα κρεβάτια τους. Πάινευαν το γέρο-Φέζιβικ και τον ευγνωμονούσαν για την ωραία γιορτή πού τους ετοίμασε.

«Και του κόστισε μόνο τρεις ή τέσσερις λίρες», σχολίασε κάπως ειρωνικά το Πνεύμα. «Έξοδο πού άξιζε τον κόπο!». «Το κόστος δεν ήταν υλικό», διαμαρτυρήθηκε ο Σκρούτζ. «Ανεξάρτητα από τα χρήματα, η γιορτή θα είχε επιτυχία γιατί ο Φέζιβικ ήταν καλός άνθρωπος και πάντοτε ακτινοβολούσε χαρά κι ευτυχία!».

Ξαφνικά ο Σκρούτζ έκοψε την κουβέντα του απότομα.

«Τί σου συμβαίνει;» τον ρώτησε το Πνεύμα. «Μήπως έγινε κάτι πού σε τάραξε;».

«Όχι, τίποτα... Νά, θα ήθελα μόνο να έχω πεί κάτι στον κλητήρα μου».

Η σκηνή άλλαξε. Τώρα ο Σκρούτζ ήταν πλέον ώριμος άντρας. Και μία νέα γυναίκα εγκατέλειπε το σπίτι. Έκλαιγε η καημένη, βουβά. Γύρισε και του είπε:«Κάποτε ήμασταν φτωχοί αλλά ευτυχισμένοι. Τώρα σε κυβερνά το πάθος σου για το χρήμα!».

«Μά, μεταξύ μας, τίποτα δεν άλλαξε», διαμαρτυρήθηκε ο Σκρούτζ.

«Εγώ έμεινα η ίδια. Εσύ όμως άλλαξες. Δεν μπορώ να σε παντρευτώ. Σου εύχομαι κάθε ευτυχία στη σταδιοδρομία πού διάλεξες».

Και με τα λόγια αυτά η γυναίκα βγήκε στο δρόμο, ενώ ο άντρας δε δοκίμασε να τη σταματήσει.

«Πνεύμα», φώναξε ο γέρο-Σκρούτζ, «σταμάτα να με βασανίζεις, θέλω να γυρίσω στο σπίτι. Δεν αντέχω τις δυσάρεστες αναμνήσεις».

Μέσα σε μία στιγμή πέρασαν χρόνια. Και ξαναείδαν τη νέα γυναίκα. Τώρα γελούσε τρισευτυχισμένη με την κόρη της. Σε διαφορετικές περιστάσεις θα μπορούσε να είναι το παιδί του Σκρούτζ. Ο πατέρας μπήκε στο δωμάτιο. Η μικρή έτρεξε και τον φίλησε. Αγκαλιάστηκαν και οι τρεις εμπρός στο αναμμένο τζάκι.

«Δεν το αντέχω», μούγκρισε ο γερο-Σκρούτζ με φωνή σπασμένη. Και στράφηκε απελπισμένος προς το Πνεύμα, πού μέσα στην ολοφώτεινη ανταύγεια του έμοιαζε σαν να ειρωνεύεται την απελπισία του. Σε λίγο η οπτασία του Πνεύματος άρχισε ν απομακρύνεται και να σβήνει σιγά-σιγά, μέχρι πού εξαφανίστηκε τελείως. Ο Σκρούτζ ένωσε αφάνταστα κουρασμένος. Τα μάτια του βάρυναν. Ξαναγύρισε στην κρεβατοκάμαρά του. Μόλις πού πρόλαβε να ξαπλώσει στο κρεβάτι κι έπεσε σε ύπνο βαθύ.

3.ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Όταν ξύπνησε ο Σκρούτζ, το ρολόι χτυπούσε μία. Μια κατακόκκινη λάμψη ερχόταν απ τη σάλα. Σηκώθηκε, φόρεσε τη ρόμπα του και πήγε να δει τί συμβαίνει. Η σάλα είχε μεταμορφωθεί! Από το πάτωμα ως το ταβάνι ήταν στολισμένη με κισσό, λιόπρινο και ιξό. Στο τζάκι έκαιγε μία ζωηρή φωτιά και στη γωνιά υψωνόταν ένας τεράστιος σωρός από φαγητά-γαλοπούλες, χήνες, πατάτες, μήλα, καρύδια - ενώ πάνω στην κορυφή καθόταν χαμογελαστός ένας γίγαντας μ ένα δαυλό αναμμένο στο αριστερό του χέρι.

«Είμαι το Χριστουγεννιάτικο Πνεύμα του Παρόντος», του φώναξε φιλικά. «Έλα!». Ο Σκρούτζ παρατήρησε το Πνεύμα. Ήταν ντυμένο μ ένα μακρύ λευκό χιτώνα. Και πάνω στα μακριά μαύρα του μαλλιά φορούσε ένα στεφάνι από λιόπρινο.

«Πήγαινε με όπου θέλεις», ξερόβηξε ο Σκρούτζ. «Πήρα ήδη μερικά μαθήματα απ το συνάδελφό σου. Είμαι έτοιμος να παρακολουθήσω και τα δικά σου».

«Τότε πιάσου από τον ποδόγυρο του χιτώνα μου», απάντησε ο γίγαντας.

Η χαρούμενη σάλα, η διακόσμηση, τα φαγητά, όλα εξαφανίστηκαν.

Βρέθηκαν έξω από το σπίτι του υπαλλήλου του, του Μπόμπ Κράτσιτ και κοίταξαν από το παράθυρο. Η κυρία Κράτσιτ και οι τρεις κόρες της φορούσαν παλιά φθαρμένα φορέματα, στολισμένα όμως με κορδέλες για τη γιορτή, και κάθονταν στο τραπέζι. Ξαφνικά, μπήκαν τρέχοντας δυο αγοράκια.

«Μυρίσαμε γαλοπούλα ψητή! Τί καλά! Μοσχοβολά από το δρόμο!» φώναξαν με ενθουσιασμό. Πίσω τους ερχόταν ο πατέρας τους. Στους ώμους του κουβαλούσε το μικρότερο γιό του, τον Τίμ. Τον απέθεσε προσεκτικά στο πάτωμα. Το παιδί ήταν άρρωστο και βιάδιζε με δεκανίκι.

Κάθισαν όλοι στο γιορτινό τραπέζι. Η μικρή γαλοπούλα μοιράστηκε πολύ προσεκτικά ώστε να φτάσει για όλους. Πάντως η σκηνή ήταν χαρούμενη. Οι δυο γονείς πρόσεχαν ιδιαίτερα τον ανάπηρο Τίμ. Ένα χαμόγελο φώτισε το χλωμό του προσωπάκι.

«Πνεύμα», ρώτησε με ξαφνικό ενδιαφέρον ο Σκρούτζ, «ο μικρός Τίμ θα... ζήσει ακόμη για πολύ;».

«Χμμ... τον περιβάλλουν σκιές. Αν το μέλλον δεν τις μεταβάλει, το παιδάκι θα πεθάνει! Αλλά εσένα τί σε νοιάζει; Ένα στόμα λιγότερο σε τούτο τον πυκνοκατοικημένο κόσμο. Έτσι δεν είναι;».

Ο Σκρούτζ τότε θυμήθηκε ότι ο ίδιος είχε επαναλάβει πολλές φορές αυτή τη φράση. Και κατέβασε το κεφάλι ντροπιασμένος. Ξαφνικά, χωρίς το Πνεύμα να προσθέσει άλλη λέξη, βρέθηκαν στο σπίτι του ανιψιού του. «Ο θεός Σκρούτζ μάς θεωρεί τρελούς πού γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα. Κι έτσι, αρνήθηκε να φάει μαζί μας σήμερα», είπε ο Φρέντ.

«Τί απαίσιος άνθρωπος», αναστέναξε η γυναίκα του υποτιμητικά και οι καλεσμένοι κούνησαν τα κεφάλια γιατί συμφώνησαν μαζί της. Αλλά ο Φρέντ πρόσθεσε πικραμένος: «Εγώ, πάντως, λυπάμαι ειλικρινά πού ο θεός έχασε μία ευκαιρία να χαρεί. Και τώρα, παρ όλο πού δε βρίσκεται μαζί μας, θα ήθελα να του εκφράσω τις καλύτερες ευχές μου». Κι αμέσως σήκωσε το ποτήρι και ήπιε στην υγεία του θείου του.

Γρήγορα όμως η χαρούμενη ομήγυρη ξέχασε τον Σκρούτζ. Έπαιξαν μουσική, χόρεψαν, διασκέδασαν με παντομίμα. Ο Σκρούτζ, πού τόσο του άρεσε αυτό το παιχνίδι, συμμετείχε όλο χαρά, ξεχνώντας ότι κανείς δεν μπορούσε να τον δει ή να τον ακούσει. Το Πνεύμα τον παρακολουθούσε κι έμοιαζε να το γλεντάει μαζί του. Αλλά σύντομα ήρθε η ώρα να φύγουν. «Έχουμε να επισκεφτούμε πολλά μέρη ακόμη ώσπου να περάσει η νύχτα», είπε το Πνεύμα.

Και οδήγησε τον Σκρούτζ έξω από το σπίτι. Περπάτησαν μέσα στο κρύο και στο χιονόνερο, σε βρωμερά στενά και δρομάκια περίεργα, κι ακόμη κάτω από

τις σκοτεινές γέφυρες της πόλης. Εκεί ο Σκρούτζ είδε δυστυχισμένους ανθρώπους πού, κολλημένοι σφιχτά ο ένας πάνω στον άλλον, προσπαθούσαν να ζεσταθούν. Ανάμεσα τους τριγύριζαν παιδάκια πού ζητιάνευαν φαγητό απ τους περαστικούς. Κάπου μακριά, ένα ρολόι σήμανε μεσάνυχτα.

Ο Σκρούτζ, τρομοκρατημένος απ την τόση αθλιότητα, αναζήτησε το γιγάντιο Πνεύμα. Αλλά εκείνο είχε εξαφανιστεί.

4. ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Σε λίγο, ένα άλλο φάντασμα, τυλιγμένο στην ομίχλη, προχώρησε αργά προς τον Σκρούτζ. Παρατήρησε ότι το Πνεύμα αυτό φορούσε μία τεράστια μαύρη κάπα και μία κουκούλα πού του έκρυβε εντελώς το πρόσωπο. Ο Σκρούτζ παραλίγο να λιποθυμήσει από τον τρόμο του.

«Θά πρέπει να είσαι το Χριστουγεννιάτικο Πνεύμα του Μέλλοντος», ψιθύρισε. «Τί μου επιφυλάσσει το μέλλον; Ίσως ν αλλάξω... Είμαι έτοιμος να σε ακολουθήσω».

Παρά τα γενναία του λόγια, ο Σκρούτζ φοβόταν τόσο πολύ αυτό το φάντασμα, ώστε τα πόδια του άρχισαν να τρέμουν. Δεν μπορούσε να κάνει βήμα. Το Πνεύμα παρέμεινε ακίνητο περιμένοντας υπομονετικά τον Σκρούτζ μέχρι να συνέλθει. Έπειτα κινήθηκε αθόρυβα. Και ο Σκρούτζ το ακολούθησε σαν να τον τύλιξε η κάπα του Πνεύματος, πού τον παρέσυρε στο άγνωστο.

Κοσμοσυρροή και οχλαγωγία στο χρηματιστήριο. Το Πνεύμα με τον Σκρούτζ ανάμεσα στους χρηματιστές και στους εμπόρους. «Πότε πέθανε;» ρώτησε κάποιος από το πλήθος. «Χθές βράδυ, νομίζω», απάντησε ένας άλλος. «Δεν πιστεύω να πάτησε κανείς στην κηδεία του», σχολίασε ένας τρίτος. «Επιτέλους ξεκουμπίστηκε... Τον σιχαίνονταν όλοι!».

Ο Σκρούτζ ένιωσε οίκτο γι αυτόν πού μιλούσαν. Αναρωτήθηκε για ποιο λόγο να τον έφερε το Πνεύμα σε τούτο το μέρος. Έπειτα αναγνώρισε κάποιον άλλο χρηματιστή στη συνηθισμένη του θέση. Μάταια όμως έψαξε να βρεί και τον εαυτό του.

«Ίσως», σκέφτηκε, «ο Σκρούτζ του μέλλοντος θα παρατήρει τις συναλλαγές και θα στραφεί προς άλλες δραστηριότητες...».

Γύρισε να ρωτήσει το Πνεύμα. Αλλά εκείνο εξακολουθούσε να σωπαίνει. Σήκωσε μόνο το χέρι και έδειξε με το μακρύ του δάχτυλο προς κάποια κατεύθυνση. Ήταν καιρός να συνεχίσουν το ταξίδι τους. Ο γέροντας ένιωσε να διαπερνά τη ραχοκοκαλιά του κρύος ιδρώτας.

Έφτασαν σε μία κακόφημη γειτονιά της πόλης. Ο Σκρούτζ δεν είχε ξαναπατήσει το πόδι του εκεί. Στην άκρη ενός βρώμικου στενού βρισκόταν ένα άθλιο καταγώγιο-φωλιά λωποδυτών! Μέσα, τρεις κλέφτες, ένας άντρας και δυο γυναίκες, με τρύπια ρούχα, μοιράζονταν τη λεία τους. Οι πεταμένες πάνω στο πάτωμα κουρτίνες ήταν ίδιες μ' εκείνες της κρεβατοκάμαρας του Σκρούτζ.

«Καλά πού κάναμε και τα αρπάξαμε», κακάρισε η μία γυναίκα. «Έτσι κι αλλιώς, κανείς δεν πρόκειται να ενδιαφερθεί για τα πράγματά του», πρόσθεσε ο άντρας.

«Α το γέρο-τσιγκούνη», έβρισε η άλλη γυναίκα. «Αν ήταν εντάξει άνθρωπος, κάποιος θα βρισκόταν δίπλα του την ώρα πού πέθαινε». Ο Σκρούτζ παρακολουθούσε αηδιασμένος την κουβέντα τους. «Πνεύμα», φώναξε. «Πάμε να φύγουμε, σε παρακαλώ, από αυτό το απαίσιο μέρος». Αλλά η σιωπή του Πνεύματος του πάγωσε το αίμα. «Πνεύμα», κλαψούρισε ο Σκρούτζ, «βοήθησέ με να ξεχάσω τούτη τη θλιβερή σκηνή. Πήγαινέ με σ ένα μέρος όπου οι άνθρωποι μιλούν ευγενικά για τους νεκρούς...».

Το Πνεύμα τον οδήγησε τότε σε δρόμους γνωστούς, πίσω στο σπίτι του Μπόμπ Κράτσιτ. Η γυναίκα και τα παιδιά του ήσαν όλοι μαζεμένοι γύρω από τη φωτιά. Όμως το φτωχικό δωμάτιο ήταν παράξενα σιωπηλό.

«Δε θα αργήσει ο πατέρας σας», είπε η κυρία Κράτσιτ. «Έχει καθυστερήσει μόνο λίγα λεπτά», είπε κάποιο από τα παιδιά. «Τούτες τις μέρες βαδίζει πιο αργά».

«Αχ!» αναστέναξε ένα άλλο. «Όταν κουβαλούσε τον Τίμ στους ώμους ερχόταν τρεχάτος για το σπίτι».

Εκείνη τη στιγμή ο Μπόμπ Κράτσιτ μπήκε στο σπίτι. Είχε τα μάτια κατακόκκινα σαν να είχε κλάψει. Χαιρέτησε όμως τρυφερά ένα-ένα τα παιδιά του. Έπειτα είπε: «Ποτέ δεν πρόκειται να ξεχάσουμε το μικρούλη μας τον Τίμ, έτσι; Η ανάμνηση του της υπομονής και της ευγενείας του θα μάς κρατήσει για πάντα ενωμένους!».

«Ναί! Ναί!» φώναξαν τα παιδιά. «Έ, τότε, με κάνετε να νιώθω ευτυχισμένος», απάντησε ο Μπόμπ «πολύ ευτυχισμένος!».

Αγκαλιάστηκαν όλοι. Και δάκρυα γέμισαν τα μάτια του Σκρούτζ.

«Πνεύμα», είπε ο Σκρούτζ, «σέ λίγο θα χωρίσουμε. Δε θα μου εξηγήσεις το νόημα όλων αυτών; Θα ήθελα να δώ και τη δική μου πορεία στο μέλλον».

Ξαναβγήκαν στο δρόμο και προχωρώντας, βρέθηκαν έξω από το γραφείο του Σκρούτζ. Το Πνεύμα δεν είχε πρόθεση να σταματήσει. Το μακρύ του δάχτυλο έδειχνε εμπρός.

«Σε παρακαλώ, άφησε με μία στιγμή να δώ πώς θα είμαι στο μέλλον», ικέτευσε ο Σκρούτζ. Το Πνεύμα κοντοστάθηκε σιωπηλό. Ο Σκρούτζ κοίταξε από το παράθυρο. Αναγνώρισε το γραφείο του, αλλά η επίπλωση δεν ήταν πλέον η δική του και ο άνθρωπος πού καθόταν στην πολυθρόνα δεν ήταν ο Σκρούτζ! Το Πνεύμα, αμίλητο πάντα, προχώρησε. Ο Σκρούτζ ακολούθησε τα βήματά του. Μετά από λίγο έφτασαν σε μία καγκελόπορτα. Ο Σκρούτζ γούρλωσε τα μάτια. Ήταν το νεκροταφείο. Το Πνεύμα πήγε και στάθηκε εμπρός από έναν τάφο.

Ο Σκρούτζ πλησίασε τρέμοντας. Πάνω στην ταφόπλακα διάβασε χαραγμένο το όνομά του: «ΕΜΠΤΕΝΕΖΕΡ ΣΚΡΟΥΤΖ».

«Μά, τότε, στο χρηματιστήριο θα πρέπει να μιλούσαν για μένα», κλαψούρισε, «καί οι κλέφτες λήστεψαν, μόλις πέθανα, το δικό μου σπίτι!».

«Πνεύμα, βοήθεια, βοήθεια!» φώναξε. «Δεν θέλω να τελειώσει έτσι η ζωή μου. Μπορώ... θέλω να την αλλάξω. Τα μαθήματα των τριών πνευμάτων δεν θα πάνε χαμένα. Μπορείς να αλλάξεις το μέλλον μου;».

Πάνω στην αγωνία του ο Σκρούτζ αγκάλιασε το Πνεύμα από τη μέση. Αλλά η κάπα ήταν άδεια -τό Πνεύμα έγινε αμός- και ο Σκρούτζ αγκάλιαζε στην πραγματικότητα το κάγκελο του κρεβατιού του! Ναι, του δικού του κρεβατιού! Βρισκόταν πάλι στην κρεβατοκάμαρά του. Ανακουφισμένος από την αγωνία, κλαίγοντας και γελώντας, έτρεξε να αγγίξει τις κουρτίνες. Ήταν εκεί, στη συνηθισμένη τους θέση. Βάλθηκε να χοροπηδά σ όλο το σπίτι γεμάτος ευτυχία. Όλα ήταν στη θέση τους!

Τίποτα δεν είχε αλλάξει! Και τη μεγάλη του χαρά διέκοψαν μόνο οι καμπάνες των εκκλησιών, πού χτυπούσαν χαρούμενες σ όλη την πόλη.

5. ΤΑ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ο Σκρούτζ έτρεξε κι άνοιξε το παράθυρο. Ο ήλιος έλαμπε. Το κρύο ήταν τσουχτερό, αλλά το πρωινό ευχάριστο. «Τί ημέρα είναι σήμερα;», ρώτησε ένα αγόρι πού περνούσε απέξω. «Σήμερα έχουμε Χριστούγεννα!».

«Α τότε, δεν τα έχασα», φώναξε ο Σκρούτζ. «Τα πνεύματα έκαναν τη δουλειά τους μέσα σε μία μόνο νύχτα!».

«Αγόρι μου», ξαναείπε στο παιδί. «Τρέξε, σε παρακαλώ, στο χασάπη και πές του να μου φέρει τη μεγαλύτερη γαλοπούλα του. Θα σου χαρίσω ένα σελίνι, ίσως και τρία, αν επιστρέψεις μέσα σε πέντε λεπτά».

Το παιδί δε δίστασε στιγμή. Έτρεξε γρήγορα και ξαναγύρισε λαχανιασμένο, παρέα με τον κρεοπώλη, πού κουβαλούσε μία τεράστια γαλοπούλα.

«Θα τη στείλω στον Μπόμπ Κράτσιτ», κρυφογέλασε ο Σκρούτζ, «χωρίς να μάθει ποιός του τη δώρισε».

Το πουλί ήταν τόσο βαρύ, ώστε ο Σκρούτζ αναγκάστηκε να καλέσει ένα αμάξι για να το μεταφέρει ως το σπίτι του κλητήρα του. Ο Σκρούτζ, χαμογελώντας, πλήρωσε το αγοράκι, το χασάπη και τον αμαξά. Ένωθε υπέροχα.

Ο Σκρούτζ έκανε το μπάνιο του, φόρεσε ένα καθαρό κοστούμι και βγήκε περίπατο. Βάδιζε με τα χέρια σταυρωμένα στη ράχη, παρατηρώντας τους περαστικούς. Όλοι ήταν χαρούμενοι. Μερικοί του ευχήθηκαν «Καλά Χριστούγεννα!». Ο Σκρούτζ ομολόγησε ότι ποτέ δεν είχε ακούσει πιο ευχάριστα λόγια. Στο δρόμο συνάντησε έναν από τους δυο κυρίους πού την προηγούμενη τον είχαν επισκεφθεί για να του ζητήσουν τη βοήθειά του για τους φτωχούς.

«Καλέ μου κύριε», του φώναξε «πώς είστε;».

Κι όταν ο άνθρωπος πλησίασε, ο Σκρούτζ του ψιθύρισε κάτι στο αυτί.

Εκείνος τον κοίταξε κατάπληκτος. «Μιλάτε σοβαρά, κύριε Σκρούτζ;» φώναξε. «Μα είστε πολύ γενναιόδωρος!». «Μή με ευχαριστείτε», του

απάντησε ο Σκρούτζ. «Κάντε μόνο τον κόπο να περάσετε μία από αυτές τις μέρες, όσο το δυνατόν πιο σύντομα, από το γραφείο μου. Θα είναι δική μου ευχαρίστηση!».

Στο τέλος, ο Σκρούτζ κατέληξε εμπρός στο σπίτι του ανιψιού του. Δίστασε για λίγο στο κεφαλόσκαλο. Αλλά μετά πήρε την απόφαση και χτύπησε το κουδούνι. Η υπηρέτρια του άνοιξε την πόρτα.

«Το αφεντικό σου είναι μέσα;» τη ρώτησε.

«Μάλιστα, κύριε. Περάστε. Κάθεται ήδη με τη σύζυγό του και τους καλεσμένους στο τραπέζι, θα σάς δείξω...».

«Δε χρειάζεται, καλή μου», της απάντησε ο Σκρούτζ. «Γνωρίζω πολύ καλά αυτό το σπιτάκι». Άνοιξε σιγανά την πόρτα της τραπεζαρίας και έχωσε το κεφάλι μέσα.

«Φρέντ», ρώτησε, «μπορώ να περάσω;».

«Ποιός είναι;» ρώτησε έκπληκτος ο ανιψιός του Σκρούτζ γυρνώντας το κεφάλι του.

«Ο θείος σου ο Σκρούτζ», του απάντησε. «Ήρθα για το χριστουγεννιάτικο τραπέζι πού με κάλεσες!».

Ο Φρέντ και η γυναίκα του χάρηκαν πολύ πού τελικά ο Σκρούτζ αποφάσισε να τους κάνει την τιμή. Και η γιορτή εξελίχτηκε θαυμάσια. Το γεύμα ήταν νοστιμότατο. Ακολούθησαν μουσική και χορός. Έπαιξαν διάφορα διασκεδαστικά παιχνίδια και φυσικά παντομίμα. Αλλά το καλύτερο απ όλα ήταν εκείνη η ξέφρενη χαρά πού ένιωθε μέσα του ο Σκρούτζ.

Την επομένη, ο Σκρούτζ πήγε πολύ νωρίς στο γραφείο. Ήθελε να κάνει έκπληξη στον κλητήρα του, πού ήξερε ότι θα αργούσε να φανεί στη δουλειά. Και πράγματι, ο Μπόμπ Κράτσιτ ήρθε λίγο πριν τις δέκα. Κάθισε αθόρυβα στη θέση του, με την ελπίδα ότι ο Σκρούτζ δε θα έπαιρνε είδηση την καθυστέρησή του.

«Ααα!» γκρίνιαξε τότε ο Σκρούτζ προσπαθώντας να μιμηθεί το γνωστό κακότροπο ύφος του. «Τί σημαίνει πάλι αυτό;».

«Συ-συ-συγγνώμη, κύριε», τραύλισε ο Μπόμπ Κράτσιτ, «δεν πρόκειται να ξαναργήσω».

«Και πώς μπορείς να δίνεις τέτοιες υποσχέσεις;» του είπε μουτρωμένος ο Σκρούτζ. Ο Μπόμπ άρχισε να τρέμει. Φοβήθηκε την απόλυση.

«Πάντως, για τούτη τη φορά...» συνέχισε ο Σκρούτζ «νομίζω ότι πρέπει να σου αυξήσω το μισθό σου!».

Κατάπληκτος ο Μπόμπ σκέφτηκε να τρέξει για βοήθεια. Νόμιζε ότι ο εργοδότης του τρελάθηκε!

«Καλά Χριστούγεννα, αγόρι μου», του είπε τότε ήρεμος και χαμογελαστός ο Σκρούτζ, με τρόπο τόσο ειλικρινή, ώστε τελικά τον έπεισε ότι τα είχε τετρακόσια. «Και όχι μόνο θα σου κάνω αύξηση, αλλά θα βοηθήσω και την οικογένειά σου. Πήγαινε, όμως, πρώτα σε παρακαλώ, να αγοράσεις κι άλλα κάρβουνα, θα ζεσταθούμε καλά κι έπειτα καθισμένοι δίπλα στη φωτιά θα συζητήσουμε όλες τις λεπτομέρειες.

Ο Σκρούτζ κράτησε το λόγο του. Και σύντομα ο μικρός Τίμ ξεπέρασε την αρρώστια, απέκτησε δυνάμεις κι έγινε ένα γελαστό και όμορφο αγόρι, πού ο Σκρούτζ το φρόντισε σαν να ήταν δικό του παιδί. Ο πρώην τσιγκούνης έγινε πολύ γενναιόδωρος κι ήταν πάντα ευγενικός με όλους.

Μερικοί βέβαια τον κορόιδεψαν για τη μεταβολή του χαρακτήρα του. Αλλά ο Σκρούτζ δεν ενοχλήθηκε γιατί, όπως είπε πολύ σοφά: «Καλύτερα να σε περιγελούν παρά να σε περιφρονούν!».

Ο Σκρούτζ δεν ξαναείδε τα πνεύματα. Αλλά από εκείνη την ημέρα, όπως λένε, δεν υπήρχε άνθρωπος πού να γιορτάζει καλύτερα τα Χριστούγεννα από τον Εμπενέζερ Σκρούτζ.

Η Χριστουγεννιάτικη Ιστορία (A Christmas Carol) είναι μια νουβέλα του Άγγλου συγγραφέα Καρόλου Ντίκενς.

Πρωτοδημοσιεύτηκε στις 19 Δεκεμβρίου 1843. Αναφέρεται στην ιδεολογική, ηθική και συναισθηματική μεταστροφή του παράξενου και τσιγκούνη Εμπενίζερ Σκρουτζ μετά την υπερφυσική επίσκεψη που δέχτηκε από τον πεθαμένο συνεταίρο του Τζέικομπ Μάρλεϊ και από τα φαντάσματα των Χριστουγέννων του Παρελθόντος, του Παρόντος και του Μέλλοντος. Η νουβέλα είχε άμεση επιτυχία και αποδοχή τόσο από το κοινό όσο και από τους κριτικούς.

